

داده های جانبی یا دانش ریزوماتیک (ش.ش)

دانش ریزوماتیک یا داده های جانبی عبارت است از دانش و اطلاعات جانبی ما «درباره امور پیوسته و متعامل با فهم یک پدیده» مشروط به اینکه بتواند به فهم بهتر آن پدیده و جغرافیای وجودی، ماهوی و تاریخی آن کمک کند. دانش ریزوماتیک، پیوسته در حال افزایش است.

داده های جانبی، به تحول فهم و فهم بهتر منجر میشود. (نگا. اقسام تحول فهم) این داده ها در پرتو علوم میان رشته ای و انبوه سازی علم، به خود بدنه مفهوم علومی جذب هضم می شوند و پس از مدتی دیگر پیرامونی قلمداد نمی شوند.

مثال: اطلاعات ژنتیک در تبیین مشابهت های یک نسل در مبحث " مردم شناسی" ، ممکن است سالها اطلاعات ریزوماتیک محسوب شود. ولی پس از فربه شدن مفاهیم مردم شناختی، جزء کالبد مردم شناسی تلقی شده و بدون آن، آن علم ناقص تلقی خواهد شد. در زیست شناسی ملکولی، مفاهیم شیمی و بیوشیمی تکاملی، دیگر به هیچ وجه داده

ریزوماتیک نیستند و جزء کالبد آن شده‌اند. در مباحث فقهی، داده‌های جامعه شناختی و فلسفه اجتماعی در بخش تدبیرات فقهی - اجتماعی، داده رزوماتیک‌اند. اما پس از فربه شدن مفاهیم علومی، جزء کالبد مفهوم، واقع خواهد شد. در علم تفسیر، مباحث عمیق زیبایی‌شناسی، برای فهم جنبه‌های زیبایی و فصاحت و بلاغت قرآن، رزوماتیک است، اما آن هم بزودی جزء مفاهیم علم معانی- بیان واقع می‌شود.

یکی از علل عقب ماندگی کشورهای اسلامی، بی کفایتی دانش ریزوماتیک در بومسازگان معرفت ایشان است.